

Kooskõlastustabel raamatupidamise seaduse ja audiitortegevuse seaduse muutmise seadusele

Jrk nr	Huvirühm	Märkus	Otsus	Selgitus
1.	Justiitsministeerium	<p>1. Justiitsministeeriumi hinnangul võib regulatsioon olla mikro- ja väikeettevõtjate suhtes ebaproportsionaalselt koormav. Sellest lähtuvalt tuleb eelnõu seletuskirjas käsitleda seda, kas eelnõuga tehtavad muudatused, mis kohalduvad kõikidele ettevõtjatele, on proportsionaalsed mikro- ja väikeettevõtjate vaatest, ja vajadusel kaaluda regulatsiooni kohaldamisala muutmist. Kokkuvõttes palume eelnõu seletuskirja täiendada seletuskirjas viidatud analüüside põhiliste järelduste ja argumentatsiooniga, miks tehtavaid muudatusi kohaldatakse kõigile ettevõtjatele.</p>	Arvestatud osaliselt.	<p>Seletuskiri täiendatud. Märkus põhineb eeldusel, et eelnõu seab ettevõtjatele uusi kohustusi ja nende halduskoormus seetõttu kasvab. See pole nii. Tegu on lahendusega, mis (a) vähendab senist riigipoolset sekkumist, (b) on vajalik eelnõu eesmärgi (takistuste kõrvaldamine e-arvete levikult erasektoris) saavutamiseks, ja (c) mida uuringu andmetel eelistavad just praktikud ise. Vt ka lahenduste võrdluse ja analüüsi osa VTK-s. Kuna samalaadne arusaamatus kordus ka teiste huvipoolte tagasisides, siis on antud teema seletuskirjas nüüd läbivalt rohkem lahti kirjutatud. Lisaks, analüüsidokumentide põhilised järeldused on kokku võetud seletuskirja teises punktis. Konteksti säilitamiseks ja mitmeti</p>

		<p>2. Palume seletuskirjas märkida, kas aastatel 2024–2025 on kavas sihtrühmade teadlikkust suurendada, avada uued toetusvoorud ja koolitusmeetmed pakkumaks tuge e-arvetele üleminekuks ja nende kasutamise soodustamiseks.</p> <p>3. Seletuskirjas vajavad täpsustamist valdkonda iseloomustavad baasnäitajad ning neist lähtuvalt ka soovitatav tulemus, et hiljem oleks võimalik hinnata kavandatavate muudatuste tulemuslikkust ning vajadusel kavandada täiendavaid meetmeid nende saavutamiseks.</p> <p>4. Eelnõu seletuskirjas esitatud mõjuanalüüs jääb pealiskaudseks. Eelkõige on mõjuanalüüs puudulik osas, mis annaks mõjule hinnangu ettevõtjate vaatest lähtuvalt, võttes arvesse nii nende tegevusala kui ka suurust. Väiksematel ettevõtjatel võib ühtse Euroopa e-arve</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p>	<p>mõistetavuste ning dubleerimiste vältimiseks on siiski hoidutud analüüsidokumentide sisu seletuskirjas pikemalt üle kordamast.</p> <p>Seletuskiri täiendatud. Toetame ettepaneku mõtet, kuid toetusmeetmete rakendamine ei kuulu RPS §1 sätestatud reguleerimisvaldkonda.</p> <p>Seletuskiri täiendatud baasnäitajate osas. Eelnõus ei seata siiski märkuses viidatud kujul tulemuseesmärke teistele osapooltele – e-arvete kasutamine või mittekasutamine jääb igakordselt ettevõtjate valikuks, mille osas riik on neutraalne.</p> <p>Seletuskiri täiendatud. Antud märkus põhineb siiski ekslikul eeldusel, et ettevõtjate koormus eelnõu tõttu kasvab. See pole nii.</p>
--	--	--	--	---

		<p>võimalusel välja mõjutatud sihtrühmade suurused, eristades muudest ettevõtjatest minimaalselt vähemasti raamatupidamisteenuseid ja majandustarkvara pakkuvaid ettevõtjaid ja e-arve operaatoreid. Lisaks palume seletuskirja mõjuanalüüsi kokkuvõttes osas lisada põhjendatud hinnang kõigi muudatuste halduskoormuslikule koondmõjule (kasv, kahanemine, samaks jäämine) ettevõtjatele, eristades ettevõtjaid vajadusel varasemates märkustes nimetatud alustel ning võttes kokku ning põhjendades ühtlasi ka töökoormuslikku koondmõju (kasv, kahanemine, samaks jäämine) asjaomastele riigiasutustele.</p> <p>7. RPS §7¹ (3), eelnõu § 1 p.1. Vastavalt RPS § 7¹ (7) on e-arve määratud sõnaühendi "masintöödeldav arve" lühendiks. Käesoleva eelnõuga muudetakse ka lg-t 7 ning enam selles lõikes kõnealust lühendit ei määrata. Kuna vastavalt HÕNTE § 19 (5) esitatakse lühend pika sõnaühendi esmakordsel kirjutamisel, siis tuleb</p>	Arvestatud.	Eelnõu §1 esimese punkti sõnastus koostöös keeleteimetajaga korrastatud.
--	--	---	-------------	--

		<p>lg-t 3 täiendada ka lühendi määramisega, et oleks arusaadav, mille lühend on e-arve ja mille lühend on e-arvete operaator.</p> <p>8. RPS §7¹ (7), eelnõu § 1 p.3. Palume selgitada, mida sisuliselt tähendab "on avaldatud viide" - kui Euroopa standard on avaldatud konkreetse EL õigusakti nõuete tõttu, siis tuleb esitada normis ka viide EL asjakohasele õigusaktile.</p>	Arvestamata.	Lähtudes vähima vajaliku sekkumise printsiibist on märkuses viidatud osas säilitatud kehtiva seaduse sõnastus. Sisuliselt jäetakse muudatusega RPS § 7 ¹ (3) teisest lausest välja lõik „...kas käesoleva paragrahvi lõike 10 alusel kehtestatud määruse nõuetele või...“. Muu jääb samaks.
		<p>9. Seletuskiri p.1.1. Palume SK täiendada ja lisada ka loetletud lahenduste eesmärgi(d) (HÕNTE § 41 lg 2 p 2) - milleks on erasektoris vaja e-arvetele üle minna ning kasutada selleks e-arvete ühtset Euroopa standardit.</p>	Arvestatud.	Seletuskiri täpsustatud. Eesmärgiks ei ole siiski erasektori kohustamine üleminekuks e-arvetele, vaid takistuste eemaldamine nende teelt, kes seda soovivad.
		<p>10. Seletuskiri p.1.2. HÕNTE § 41 lg 3 kohaselt on selle alaosa pealkiri ainsuses "Eelnõu ettevalmistaja". Palume parandada.</p>	Arvestatud.	Parandatud.
		<p>11. Seletuskiri p.1.3. Palume siin välja tuua ka eelnõu seotus (või mitteseotus) muu menetluses oleva eelnõuga ja Euroopa Liidu õiguse rakendamisega (HÕNTE § 41 lg 4</p>	Arvestatud.	Lisatud.

		<p>p 1 ja 2). SK lugeja jaoks on oluline teada ka see, kui nimetatud seost ei esine.</p> <p>12. Seletuskiri p.1.3. Palume joonealuse märkusena lisada otseviite VTK-le eelnõude infosüsteemi.</p> <p>13. Seletuskiri p.1.3. Palume parandada SK-le lisatud kooskõlastustabeli pealkirja. See on praegu eksitav, tekitades mulje, et tegu on eelnõule esitatud tagasisidega. Eelnõu edasisel menetlemisel tuleb HÕNTE § 50 lg 2 järgi esitada eelnõu enese kohta kooskõlastustabel.</p> <p>14. Seletuskiri p.2. Siin on pigem nimetatud EN lahendused, kuid tegelik vajadus ehk eesmärk (HÕNTE § 42 lg 1 p 1) ei ole välja toodud. Palume seda SK jagu täiendada, vastates küsimustele, mida ja kelle jaoks muudab e-arvete kasutamine paremaks ning kuidas on selles abiks ühtne Euroopa e-arve standard.</p> <p>15. Seletuskiri p.2. Kehtivas õiguses puudub sund eraettevõtjate vahel e-arvlemiseks. Vajaks täpsustamist, et otsene sund asendataks üksnes avaliku sektori asutustega</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Arvestatud.</p>	<p>Lisatud.</p> <p>Eelnõu kooskõlastustabel ja VTK kooskõlastustabel omavahel eristatud. VTK ja selle algne kooskõlastustabel on esitatud muutmata kujul. Sealt algselt väljajäänud tagasiside on arvesse võetud eelnõu seletuskirja ja kooskõlastustabeli koosseisus.</p> <p>Seletuskiri täpsustatud. Eesmärgiks ei ole siiski erasektori kohustamine üleminekuks e-arvetele, vaid takistuste eemaldamine neilt, kes seda soovivad.</p> <p>Seletuskiri muudetud.</p>
--	--	---	--	--

		<p>arvlemisel, kuigi ka see on pigem teoreetiline.</p> <p>16. Seletuskiri p.3. Palume seletuskirjas selgitada, kuidas on see viide ELT-st leitav, kui otsijal puudub teadmine allmärkuses nr 3 esitatud EL õigusaktide kohta.</p> <p>17. Seletuskiri p.6. Palume toodud väiteid veidi lähemalt selgitada. Meie arusaamist mööda ei kasuta Eesti ettevõtjad valdavalt Euroopa e-arve standardit, mistõttu edaspidi ostja soovil üksnes Euroopa standardile vastavat e-arvet ettevõtjate vahelisel arvlemisel nõudes oleks siiski tegemist müüjat piirava iseloomuga tegevusega, kui tal tuleb seetõttu teha kas täiendavaid pingutusi, et standarditele vastav arve esitada või halvemal juhul tehingust loobuda.</p> <p>18. Seletuskiri p.7. Ettevõtjatele seaduse rakendamisega kaasnevad kulud palume esitada SK 6. osas, kus analüüsitakse eelnõu mõju majandusele.</p> <p>19. Seletuskiri p.7. Toetusmeetmeid tuleb samuti käsitleda SK 6. osas, kuivõrd need võivad leevendada</p>	<p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestamata.</p>	<p>Seletuskirjast eemaldatud viide ELT-le. Testimisel osutus Euroopa standard hõlpsasti leitavaks ka tavalise veebiotsinguga. Seletuskiri muudetud.</p> <p>Seletuskiri muudetud.</p> <p>SK 7. osa käsitleb pealkirja kohaselt eelnõu eeldatavat mõju riigi tuludele ja kuludele. Toetusmeetmed kujutavad endast</p>
--	--	---	--	---

		<p>eelnõuga kaasnevat negatiivset mõju ettevõtjatele.</p> <p>20. Normitehnilised ja keelemärkused eelnõu kohta 28.03.2024 kirjas nr 8-2/2654.</p> <p>21. Normitehnilised ja keelemärkused seletuskirja kohta 28.03.2024 kirjas nr 8-2/2654.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Arvestatud</p>	<p>riigi seisukohalt olulist kuluallikat, sestap on kohane kajastada neid pigem siin.</p> <p>Keelemärkused parandatud. Standardile viitamine eelnõus korrigeeritud vastavalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt koos Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega koostatud suunistele standarditele viitamiseks (https://www.evs.ee/et/standardid-ja-oigusaktid). Samuti on sellele vastavalt läbivalt täiendatud ka seletuskirja. Eelnõuga ei keelata ühegi senise arveformaadi edasi kasutamist. Seega on RPS §7¹ lg 7 antud viide e-arveldamise Euroopa standardile TNVS § 42 lõigete 1 ja 3 mõistes soovituslik ja üldine.</p> <p>Seletuskiri läbivalt täiendatud.</p>
2.	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	1. MKM toetab e-arvete kasutuselevõtu soodustamist ning vabatahtlikku lähenemist. Samas ei	Arvestamata.	Nõustume eesmärgi ja õigusliku alusloogika osas. Ei nõustu meetmete asjakohasuse ja

		<p>toeta selleks valitud meetet, täpsemalt seda, et erasektori puhul sätestatakse ostja õigus nõuda e-arvet seaduse tasandil. Esiteks on vastav võimalus ostjal olemas ka ilma sellekohase seadusesätte lisamiseta, mistõttu on küsitav seadusega erasuhtesse sekkumise vajadus. Teiseks tekitab vastava (niigi olemas oleva) õiguse seaduse tasandil reguleerimine mitmeid arusaamatusi ning võib praktikas pigem segadust ja vaidlusi tekitada.</p> <p>2. Juhime tähelepanu asjaolule, et seletuskirja joonealuses märkuses nr 5 nimetatud rakendusotsuses ei ole viidet dokumendile CEN/TS 16931-3-2:2020. Viide Euroopa Liidu Teatajas on avaldatud standardi osale EN 16931-1:2017 ja tehnilisele spetsifikatsioonile CEN/TS 16931-2:2017. Kuna standardi osa EN 16931-1:2017 on kehtiv ainult koos muudatusega (EVS-EN 16931-1:2017+A1:2019), siis soovitame viitamisel kasutada dateerimata viidet EN 16931-1 ning ühtsuse mõttes võib ka tehnilise spetsifikatsiooni puhul kasutada</p>	Arvestatud.	<p>võimaliku arusaamatuse osas. Siin põhineb märkus eeldusel, justkui suurendaks valitud meede riigi sekkumist erasuhtesse. See pole nii. Tegu on lahendusega, mis vähendab riigi senist sekkumist ja mida uuringu andmetel eelistavad just praktikud ise. Vt ka lahenduste võrdluse ja analüüsi osa VTK-s.</p> <p>Viide seletuskirjas täpsustatud.</p>
--	--	---	-------------	---

		dateerimata viidet (CEN/TS 16931-2).		
3.	Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit	<ol style="list-style-type: none"> 1. ITL toetab Rahandusministeeriumi ettepanekut RPS-i muutmiseks, millega antakse kõigile end äriregistris e-arve vastuvõtjatena registreeritud raamatupidamiskohustuslastele õigus nõuda kauba või teenuse ostmisel teiselt raamatupidamiskohustuslaselt Euroopa standardile vastavat e-arvet. 2. ITL toetab äriabadust ja formaadivabadust, mistõttu on igati tervitatav, et RPS eelnõuga ei keelata ühegi teise arveformaadi (sh praeguse Eesti standardi järgse e-arve formaadi) kasutamist, milles tehingu osapooled on kokku leppinud. 3. Tunneme muret, et avalikule sektoritele e-arvete esitamise kohustuse asendumine õigusega nõuda e-arvet võib tuua kaasa olulise negatiivse mõju ehk riski tagasikäiguks riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste üksuste e-areldamisel. ...Kui vastav regulatsioon eelnõu kohaselt muutub, tekib tõenäoliselt siiski 	<p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p>	<p>Käsitletud seletuskirjas. Lisaks: olukord, kus asutus tuleb vastu ettevõttele või kodanikule ja mitte vastupidi, peaks ühiskonna tasandil olema vaadeldav pigem positiivse kaasusena, mitte ohuna.</p>

		näiteid, kus asutus tuleb partnerile vastu ja e-arvet ei nõua.		
4.	Raamatupidamise Toimkond	Kooskõlastatud	Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.	
5.	Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon (EVEA)	EVEA on tutvunud manuses oleva, 14.12.2023 kirjaga meile saabunud eelnõu ja selle lisadega ning on seisukohal, et eelnõu on mõistlik ega kahjusta väikeettevõtjate huve.	Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.	
6.	Registrite ja Infosüsteemide Keskus	<ol style="list-style-type: none"> RIK üldiselt toetab üleminekut EU e-arve formaadile, kuid seda peaks tegema mõistliku aja jooksul nagu oleme varasemalt märkinud (nt 3 aastat). RPS-is oleks mõistlik säilitada primaarse kanali märkimise kohustus, mis kokkuleppe puudumisel vaikimisi kehtib ning millisele kanalile arvete edastamist võib raamatupidamiskohustuslane müüjalt RPS § 7¹ lg 7 alusel nõuda. Vastasel juhul hakatakse saatma erikokkulepete puudumisel sama arvet erinevatesse kanalitesse korraga. 	<p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Arvestatud.</p>	<p>Osaliselt pikendatud. Eelnõuga ei keelata ühegi senise arveformaadi edasi kasutamist. Seega ei pea üleminek olema järsk ega vaja eraldi pika jõustumisaja kehtestamist.</p> <p>Täpsustused eelnõu tekstis. RPS § 7¹ lg 7 kohaselt saab äriregister lisada seal e-arve käitleja tunnusele ka muid e-arvete vastuvõtukanalite fikseerimiseks vajalikke andmeid. Nii, nagu ettevõtte postiaadressi avaldamine äriregistris, on ka e-arve kanali avaldamine seal informatiivse iseloomuga – need ei sea äriregistrile kohustust kirjade ega arvete kohale toimetamiseks.</p> <p>Äriregistrisse saab RPS § 7¹ lg 7 kohaselt edaspidi lisada kõiki e-</p>

		<p>3. Eelnõu § 1 p-ga 2 tunnistatakse mh kehtetuks RPS § 7¹ lg 6, millega oleks võimalik kehtestada täpsemad nõuded e-arvete vahendamisele. Seletuskiri puudutab üksnes Euroopa e-arve standardi piisavat reguleeritust, kuid lahtiseks on jäetud eelnõus täielikult see, milliseid kanaleid e-arvete vahetamiseks saab pidada aktsepteeritavaks. Meie hinnangul oleks võimalik just määruses kehtestada aktsepteeritavate kanalite nimekiri, mida äriregistrisse kantakse ning mis kanalites arvete esitamist saab teiselt poolelt nõuda. Mida rohkem on eri kanaleid, seda ebatõenäolisem on, et e-arvete rändlusvõrk üldse toimiks. Tehingupartnerite vahel jääb lubatuks ükskõik milliste kokkulepete sõlmimine, kuid seadus ja register peaks andma suuniseid toimiva võrgu arendamise suunas. Hetkeseisuga näeksime Eestis aktsepteeritavate kanalitena kohalikku roaming võrku ning Peppolit, kuid vajadusel peaks see loetelu ajas muutetav olema.</p>	<p>Arvestatud osaliselt.</p>	<p>arvete vastuvõtukanalite fikseerimiseks vajalikke andmeid. Juhul kui see on äriregistrile tehniliselt vajalik, siis sobiv koht aktsepteeritavate kanalite ja/või aadressivormingute täiendavaks määratlemiseks on näit. justiitsministri 28. detsembri 2005. a määrus nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“.</p>
--	--	---	------------------------------	--

		<p>4. Eelnõu ei käsitle hetkel e-arvete vahendamise formaati, v.a osas, et tehingupoolelt võib nõuda Euroopa standardile vastavat e-arvet, misjuures jääb kehtima RPS § 7¹ esimeses lõikes sätestatud tehingu- ja formaativabaduse printsiip. Euroopa standardi järgi peab sisuliselt arve olema üksnes XML formaadis ning puudub inimloetava (pdf) kuju esitamise kohustus. Kas selliseks muudatuseks on ühiskond valmis ning inimloetava kuju puudumine kooskõlas KMS §-ga 37 või oleks vajalik e-arve juures ka täiendavalt reguleerida pdf-kujul arve pildi kohustuslikkus.</p> <p>5. Eelnõu § 2 järgi on seadusemuudatuse jõustumise ajaks planeeritud 2025. aasta 1. jaanuar. Soovime juhtida täiendavalt tähelepanu asjaolule, et majandustarkvarad, kus täna e-arvete käsitlemine on juba võimalik, on uue e-arve formaadi toetamiseks erineva arendusvõimekusega. 3-aastase ülemineku ajaga ollakse valmis täielikult Euroopa formaadile ülemineks. Samas kui tehingupartneritelt saab EU-</p>	<p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p>	<p>Algdokumentide üldised vorminõuded on sätestatud RPS §7. Need ei ole muutumas.</p> <p>Pikendatud osaliselt. Eelnõuga ei keelata ühegi senise arveformaadi edasi kasutamist. Seega ei pea üleminek olema järsk ja jõustumisaeg võiks olla tavapärane, näit. 3-6 kuud vastuvõtmisest. Eraldi pika jõustumisperioodi (näit. 3 aastat) sisse toomine looks kasutajatele pigem segadust. Praegune planeeritud rakendumisaeg 1. jaanuar 2025 lähtub eeldusest et eelnõu läbib menetluse Riigikogus 2024. esimesel</p>
--	--	--	---	--

		<p>formaati nõuda juba 1 aasta pärast, valivad nii enamik kliendid kui ka teenusepakkujaid e-arve formaadi konverteerimise tee, mille tõttu osa infost e-arvest võib kaduma minna/jääda transformeerimata. Kokkuvõttes andes üleminekuks piisava aja, saaksid operaatorid pakkuda oma klientidele e-arvete saatmist algselt kahes formaadis paralleelselt ning kolme aasta möödudes lõpetada Eesti e-arve formaadi kasutamise täielikult. Kui seaduse jõustumise ajaks planeeritakse siiski 1 aasta, peame e-arveldaja poolt mõistlikuks konverteri vahele ehitamist, et ettevõtteid toetada ning nad ei peaks suuri muudatusi tegema vähemalt esialgu, kuni nad on valmis EU UBL formaadile üleminekuks.</p>		<p>poolaastal. See ei ole ajakriitiline. Menetluse pikenedes võib ka rakendumisaeg nihkuda vastavalt hilisemaks.</p>
7.	Eesti Raamatupidajate Kogu	<p>1. ERK on jätkuvalt seisukohal, et e-arvete nõudmine peab olema selgelt seotud e-arvete esitamise kohustusega. Seetõttu on ERK soovitatud sõnastus järgmine: „(7) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt end äriregistris e-arve vastuvõtjaks märkinud raamatupidamiskohustuslane võib</p>	Arvestamata.	<p>Nõustume ettepaneku mõttega. Eelnõu sõnastus „...võib soetatud kauba või teenuse eest tasumiseks nõuda müüjalt e-arve esitamist...“ on sellega sisuliselt samaväärne.</p>

		<p>soetatud kauba või teenuse eest tasumiseks nõuda müüjalt e-arve esitamist ja müüja on kohustatud vaikimisi esitama e-arve, kui ostja on eÄriregistris registreerinud oma e-arve vastuvõtu aadressi. E-arve peab vastama e-arveldamise Euroopa standardile, mille kohta on avaldatud viide Euroopa Liidu Teatajas.“</p> <p>2. Lisaks tuleb arvestada tegeliku tehnilise valmisolekuga, sest üksnes seadusemuudatusega ei saa tagada e-arve esitamiseks vajalike tehniliste nõuete täitmist. Ei saa kehtestada nõuet üleminekuks Euroopa Liidu e-arve standardile ja sisuliselt lõpetada täna käibel oleva Eesti e-arve formaadi kasutamist enne, kui kõik Eesti e-arve operaatorid ei võimalda vastava formaadi kasutamist.</p> <p>3. Lähtudes reaalamajanduse vaatest tuleks võimaldada kasutada majandustehingu põhist e-arve formaati (https://itl.ee/internet-of-business-standardiseerides-majandustehingu-info/), mis rahuldab e-arveldamise Euroopa standardi nõudeid ning on ajas</p>	<p>Arvestatud osaliselt.</p> <p>Arvestamata.</p>	<p>Eelnõuga ei keelata ühegi senise arveformaadi edasi kasutamist. Seega saavad kõik raamatupidamiskohustuslased Euroopa standardi rakendada sujuvalt, vastavalt oma ärivajadustele, teenuste väljaarendamisele raamatupidamistarkvara loovate ettevõtete poolt, ja soovi korral ka teenusepakkujat vahetades.</p> <p>Nõustume soovitud formaadi omaduste osas, kuid hoidume standardi detailsuste täpsustamisest seaduse tasandil. Nii väldime tulevikus vastuolude teket seaduse ja standardi enese vahel. Kui viidatud formaat</p>
--	--	---	--	---

		püsiv ja ei ole mõjutatav erinevate organisatsioonide (UBL by OASIS, CII by UN/CEFACT) poolt tihti muudetavatest e-arveldamise tehniliste formaatide versioonidest.		vastab Euroopa standardile, siis ta sobib ka kasutamiseks.
5.	Audiitorkogu	Kooskõlastatud	Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.	
6.	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peame väga positiivseks, et eelnõusse ei ole jõudnud muudatust, mille kohaselt on raamatupidamiskohustuslasel kohustus esitada teisele raamatupidamiskohustuslasele e-arve kauba või teenuse eest tasumiseks. 2. Toetame eelnõu § 1 punktiga 3 plaanitavat muudatust selles osas, et edaspidi on avaliku sektori organisatsioonil õigus nõuda raamatupidamiskohustuslaselt ka muus formaadis arvet kui e-arvet. 3. Samas oleme plaanitavale muudatusele vastu selles osas, mis puudutab ettevõtete vahelisi arveid. Kuna eelnõus sisalduv muudatus ei aita kaasa soovitud eesmärgi saavutamisele, tekitab segadust, muudatuse järele puudub vajadus ning see toob kaasa ülereguleerimise, siis teeme 	<p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Arvestamata.</p>	Nõustume märkuse laiema eesmärgiga, kuid mitte sisus – meetmete asjakohasuse, ülereguleerimise ja võimaliku arusaamatuse osas. Siin põhineb märkus eeldusel, et valitud meede suurendab riigi sekkumist erasuhtesse. See pole nii. Tegu on lahendusega, mis (a) vähendab

		<p>ettepaneku jätta muudatusest välja ettevõtete vahelised arved ehk muudatus võiks puudutada üksnes erasektori ja avaliku sektori vahelisi arveid.</p>		<p>ja lihtsustab senist sekkumist, (b) on seatud eesmärgi (takistuste eemaldamine e-arvete levikult erasektoris) saavutamiseks vajalik, ja (c) mida uuringu andmetel eelistavad just praktikud ise. Samuti tekiks ettepaneku rakendamisel vastuolu seaduse väljatöötamiskavatsuse käigus läbiviidud võimalike regulatiivsete lahenduste analüüsi tulemuseks oleva 'ostja valib' printsiibiga. Vt ka lahenduste võrdluse ja analüüsi osa VTK-s.</p>
		<p>4. Kui Rahandusministeerium ei pea võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekut arvesse võtta, siis palume lisada seletuskirja vastused järgmistele küsimustele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Millist probleemi soovitakse muudatuse abil lahendada? - Kas plaanitav muudatus paneb müüjale kohustuse esitada e-arve, kui ostja seda nõuab?	<p>Arvestatud.</p>	<p>Vastatud seletuskirjas.</p> <p>Säilib tehinguvabadus, st kõik tehingu tingimused (sh arveldamisvormi) lepivad kokku pooled ise. Kui ostja on oma soovi saada e-arveid äriregistris avalikustanud, siis sisuliselt on see tema poolt seatud ka tulevaste tehingute eeldatavaks vaike-</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Mis saab olukorras, kus teenus on osutatud ja kaup on müüdud ning ostja nõuab e-arvet, kuid müüja saadab arve PDF-formaadis? Kas sellisel juhul on ostjal õigus keelduda arve tasumisest? - Milline mõju kaasneb muudatusega erinevatele sihtrühmadele, sh ettevõttele, kes täna ei kasuta raamatupidamistarkvara või olemasolev raamatupidamistarkvara ei ole võimeline saatma e-arvet? - Milline on e-arvete hinnanguline osakaal kõikidest arvetest praegusel hetkel?	<p>tingimuseks. Sel juhul tuleb müüjal selle tingimusega kas arvestada, või saavutada ostjaga teistsugune kokkulepe.</p> <p>Jah. Kui ostja on oma soovi saada e-arveid äriregistris avalikustanud, siis hea usu põhimõttest lähtudes peaks müüja sellega ka arvestama, mitteamvestamine tähendaks nimetatud põhimõtte eiramist. Täpsemalt on kohustuste täitmise või täitmata jätmise alused ja tagajärjed siiski reguleeritud VÕS-is.</p> <p>Vastatud seletuskirjas.</p> <p>Uuringus oli see ca 45% kõikidest arvetest ja 23% B2B sektoris. Hinnanguliselt on see praeguseks vähesel määral tõusnud.</p>
--	--	--	---

		<p>5. Ettevõtete vaheliste e-arvete kasutuselevõtu soodustamiseks tuleks raamatupidamise seaduse muutmise asemel jätkata teadlikkuse tõstmist e-arvete kasutamise võimaluste kohta, sellega kaasnevast kasust ja anda ka praktilisi soovitusi e-arvete rakendamiseks.</p> <p>6. Raamatupidamiskohustuslase õigus teavitada äriregistrit e-arve vastuvõtmisest (eelnõu § 1 p 1). Kaubanduskoja seisukoht: Peame seda muudatust mõistlikuks.</p> <p>7. Üleminek e-arveldamise Euroopa standardile (eelnõu § 1 p-d 2-4). Kuna Eesti e-arvete standardit ei ole aastaid muudetud ja sellega seoses on esile kerkinud teatud probleeme, siis põhimõtteliselt ei ole me vastu üleminekule e-arveldamise Euroopa standardile. Samas peame oluliseks, et muudatuse jõustumisel jääks ettevõtetele alles õigus leppida kokku, et pooled kasutavad jätkuvalt Eesti e-standardit.</p> <p>8. Enne eelnõu menetlemisega jätkamist peame väga oluliseks, et Rahandusministeerium analüüsiks täiendavalt, millised mõjud</p>	<p>Arvestamata.</p> <p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Sobib eelnõuga, muutmisevajadus puudub.</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p>	<p>Toetame ettepaneku mõtet. Selle lahendamine jääb siiski väljapoole RPS §1 seatud reguleerimisvaldkonda.</p> <p>Seletuskiri täpsustatud. Eelnõuga ei keelata ühegi senise arveformaadi edasi kasutamist.</p>
--	--	---	--	--

		<p>kaasnevad üleminekuga ettevõtetele ning kas vajalikud arendustööd on võimalik ära teha enne 2025. aasta algust.</p> <p>9. Ernst & Youngi tehtud uuringus (lk 4) on kirjas soovitus töötada välja e-arvete kasutamise spetsifikatsioon (CIUS – Core Invoice Usage Specification), et maandada standardi rakendamisega seotud riske ja lihtsustada kasutuselevõttu. Palume Rahandusministeeriumilt infot, kas see soovitus on juba ellu viidud või kui ei ole, siis kas ja millal plaanitakse seda teha.</p> <p>10. Lisaks palume Rahandusministeeriumilt infot ka selle kohta, kas hetkel on avatud või on peagi tulemas mõni toetusmeede, mis võimaldaks ettevõtetel taotleda toetust, et minna üle Euroopa standardile.</p>	<p>Arvestamata.</p>	<p>Seega saavad kõik raamatupidamiskohustuslased Euroopa standardi rakendada (või mitte rakendada) sujuvalt, vastavalt oma ärivajadustele, konkreetseid tähtaegu ega kohustusi kellelegi ei seata.</p> <p>Jah, uuringu soovitus on teadmiseks võetud, kuid hoidume teadlikult Euroopa standardi detailsuste täpsustamisest Eesti õigusaktides. Nii väldime tulevikus vastuolude teket seaduse ja standardi enese vahel.</p> <p>Seletuskiri täiendatud. Toetame ettepaneku mõtet, kuid toetusmeetmed ei kuulu RPS-i reguleerimisvaldkonda.</p>
7.	Eesti Pangaliit MTÜ	Ei esitanud seisukohti.		
8.	Eesti Linnade ja Valdade Liit	1. Minimaalne aeg seaduse muudatuse jõustumisest selle rakendamiseks peaks olema vähemalt 6 kuud.	Arvestatud.	Planeeritud jõustumisaeg peaks olema tavapärane ning mõistlik näit. 6 kuud vastuvõtmisest. Praegune planeeritud

		<p>2. Taolise muudatuskavatsusega toimub avaliku sektori jaoks oluline muudatus. Kui täna on raamatupidamisseaduses sätestatud kohustus esitada avalikule sektorile üksnes e-arved, siis nüüd tahetakse seda nõuet muuta leebemaks ning sätestada nii, et avalik sektor saab e-arve üksnes juhul, kui ta seda müüjalt nõuab. Alates 2019. aastast peavad kõik Eesti ettevõtjad kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel avaliku sektori raamatupidamiskohustuslasele esitama e-arve. Tänu vastavale seaduse sättele on nt Tallinnas tänaseks jõutud olukorda, kus siseriiklikud arved on praktiliselt 100% e-arved. Kui</p>	<p>Arvestamata.</p>	<p>rakendumisaeg 1. jaanuar 2025 lähtub eeldusest et eelnõu läbib menetluse Riigikogus 2024 esimesel poolaasta jooksul. Menetluse pikenedes võib ka jõustumisaeg nihkuda vastavalt hilisemaks.</p> <p>Jah, E&Y uuringu andmetel on ligi 90 protsenti KOV allasutustest oma e-arve operaatori äriregistris märkinud ja ülejäänud 10 protsenti kasutavad teadaolevalt KOV-i keskse raamatupidamise teenust. Märges äriregistris tähendab ka edaspidi seda, et asutusele tuleb vaikimisi esitada e-arve. Seega praegune olukord nende jaoks ei muutu ja enne igat ostutehingut tarnijaga arvevormis uuesti kokku leppima hakata ei ole vaja (selles on ka antud märke mõtte, et igakordset eraldi kokkulepet poleks hiljem enam tarvis). Samas taastub eelnõuga KOV-ide paindlikkus oma ostu- ja majandusprotsesside</p>
--	--	---	---------------------	---

		<p>raamatupidamise seadusesse viiakse kavandatud muudatus taolisel kujul sisse, siis peaksid kõik asutused hakkama edaspidi müüjatega enne tehingu tegemist kokku leppima e-arvete esitamises. Selle tulemusel kasvab kindlasti pdf arvete osakaal. Samuti võivad tekkida vaidlused e-arve väljastamisega kaasnevate kulude hüvitamise kohta. Ettepanek on, et ka edaspidi jääks raamatupidamise seaduses kehtima säte, mis kohustab Eesti ettevõtjaid kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel avaliku sektori raamatupidamiskohustuslasele esitama e-arveid.</p>		<p>juhtimisel. Kui tehingu vastaspool arvevormi muutmist taotleb, siis ei ole neil enam keelatud sellele taotlusele vastu tulla. Teisisõnu, kui praktikas tähendas senine regulatsioon KOV-le üldist keeldu kõikide muude arvevormide vastuvõtmiseks hankijatelt, siis nüüd see keeld kaob ja neil tekib võimalus teha erandeid omal äranägemisel siis, kui olukord seda nõuab (vt ka lahenduste võrdluse ja analüüsi osa VTK-s). Kokkuvõttes on aga avalik sektor Eestis juba üle läinud e-arvete kasutamisele ja see seis käesoleva eelnõuga muutumas ei ole.</p>